



# KINOSHE EKA MIINAWAA KINOSHE KATASHIKEA PAYATE ISHIKIISHWEWIN MAMAW TIPACIMOWIN

Ekii'oshpiihikatek kacakosich kiisis 2026



Eka omaa aki katashinanakacicikania tapi ko- tashikei ocicisania miikana kay ishipimatamoo mishi sahakikani mina sipi ayaa no. Eka oke nia sahakikani mina sipi maa kicine taka no kinoshe katashipimatisia, mina katashii sinia eka katashinitai kihitoa. eka ninanakacicikei nina okinanakaciya kinoshe mina katashikea ahi ota miikana ka-ocipeshinaka nini, eka omaa neke 2.5 tipahaka kay ishipimatamoo; eka ishinikate omaa nekekami nanakacicikei. eka imaa ke'ociasotamoo nipika miikana, maa mi tahi piko kinanakacicikania. Eka oke nia kakinanakacicikateki a pani pisi kaishipimicia, eka mina kitacia ni an pani makopipata, mina nisacia okoki, eka kitacia ni an pani ma a-pii kaishipimicia.

Eka anishinaabe otikitoi nia kakiminikoya, mina kotakiya ai ya mina okimai anokinakana eka nanaka ai ya, mamaw nikota sa yekonakosia kinoshe kakicine takosia o'e tashikei miikana kapiminanakacicikate; eka oke nia kecina ka ya cinanakaciyakanoa. Eka oke nia kinoshe:

- Nameh
- Okaas
- Mashameko
- Naiwabe
- Atikameg
- Mihzhash

ka oke nia kakota sa yekonakosia· kinoshe ashay kimaa·tosinaha·kanoa mina ekimikaa kanoa kotakiya oke nia nanakacicikei na kakitocikatekipani omaa akika (toka, kakitananokinania, mina omaa nanakacicikei·ni eka omaa nekekami nanakacicikei·ni).



## Kinoshe Katashikea

Eka 91 nikananakacitomina ka-ociaso kania nipika omaa nanakacicikei ni. Eka oke nia sakoso katasiki aso kai na maa misaa, toka an pani, a pasi, tosey eka okoki sipi. eka omaa anishinaabe ka-ocia o'l tanaa okoki eka an pani sipi eka keni sipi, maa mi tahi anishinaabe kekona ekipitocikateki. Eka anishinaabe kike tamai e cikemaka o'e an pani sipi maa mi tahi kinoshe eyamaniyaa toka nameh, oka eka mashameko, eka i 'omaa tosi sipi eha amaniyaa mashamekosa eka na a pe.

Eka meka kapimananakacicikania kimikikate oke nia kakota sa yekonakosia kinoshe (Nameh, Atikameg, Mashameko, Oka, Nawape, eka mishah ekimikaa kano'a keni keni eka an pani, okoki eka tosey ziibii.

Eka omaa kakinanakacicikania mishinatino sakahikani mina ziibii kinoshe katashike eka mamaw 37 kapimataki otocii-cihikonaa, eha kaye kakota sa yekonakosia kinoshe kaanimomakanoya. Eka maa kaishimakikama kape kapimiyakia nini omaa kinoshe tashikeya, mina ishiamaniyaa, mina etanacikea, eka kapiponini kaye omaa tanacikea. Eka maa kayshiakasakami mina kaishitapasakami nipi nitayaka tino meka kapipo, ami'e apii eka kinoshe o'e ni ekiapacitoya eka sako, o'e, ka ya amaniyaa keya mina e-otacikeya meka kayakiya nini, tepew ota meka kasika nini na ta kai ka sika nini meka kakina kekona kanikiteki.

Eka omaa ziibisa kayshikishicia ki ahi kataka neka mina asinisa o'l cihikonaa omaa citashiyamaniyaa toka mashamekosa eka kasika nini eha namehpina. Eka imaa naa kaishikicipimicia eha namehkosa. Eka sakahikani toka peyshi sakahika kecina omaa kaye taka nini kayshiyamaniyaa kinoshe toka wa'e oka kaynakano.

## Kinoshe Katashikea

Eka mamaw 64 tasino oke nia aso kay na omaa katananokinaniya toka imaa nipika oke niya kinoshe katanenimakanoya mina 2 tipahaka kayapisinaka nini imaa sanahikani. Eka wo'e kinoshey nanakacicikei ahi ki-otinikate piotana nanakacicikei na. Eka mishinatino oke niya sakahikani mina kayakasakamiki oke niya ziibiisa kinoshe katashikeya. Eka ki-pi eka maa tonikei na etaka ki , kecina omaa kinoshe ayatoke na. meka kakipimi nanakacicikaniya, kinoshe 16 nanakacicikei na kimikaa kanoya mamaw 64 katasiki.



Ekonen iwe...

**Katashioshikatek**

**Ketashimikoshkacicikaniwak:** ketashiisisek mikoshkacicikewin mekwach oshicikatek

**Ketashinakacicikaniwak:** ketashi miikoshkikemakak iwe miikanan katashi oshicikatek

**Tetipahi nakacicikewin:** inekehi ketashinakacicikaniwak tetipahi.



## Kayepiko a Nacikey na eka miinawaa Onacikey na

Oshicikatek miinawaa kinwensh apacicikatek iwe tashiikewin miikana taisise ciwanacikemakak imaneke kiikoonsak miinawaa kiikoonsak katashiiwitowach. Iwe oma nanshiyehi wiincikemakan iniweniwan kainencikatek keisisekin miinawaa keishimamiinocikaniwak keinacikatekin citapasinikatek iniweniwan kemansisehiwemakakin onci tashiikewin miikana.

### Kayacise Kinoshe Katashikeya Kekoona Ka-oshicikateki oci mina Ka-ociaso Katamocikania Nipika

Eka mikananiya mina anokinania kecina taa nacikateni kinoshe katashikeya, tepew ota piya piko acikateki ke-ociaso kaniya (eka· omaa piya piko ami'omaa nipi keocisapa·shikai<sup>1</sup> miikana) eka ashokanatiko. Eka, eka osat cimahciseki kekona, mi ko ka ya okimai onacikeyi na cipiminisahikateki, imaa ota tepew kaishitananokinania, mina ciapataki ashay kataka·ki mikana mina ashokanatiko, eka kaye akii nanakacicikei na ciapataki meka pimi anokinania mina pimi mikanakaniya. Mi ko· kiyapi omaa kinoshe citashikeya, mina piko eka osat cikicia nacikateni, eka eka mina osat cimetise neka. eka mina ka ya cionateki anapi kekishicikate imaa katananokinania, Eka ta, wo'e ka-ocitocikate ka ya cikanae cikateni omaa kinoshe katashikeya, eka maa wo'e kicine taka citocikate.

### Kayaciseki Kinoshe Katashikeya apii Kapa Ke Pahikate Aki

Eka kapa ke pahikate aki imaa naniyahi tashikei mikanakei ni kinoshe kaye katashikeya ta-ocimacitocikateni osat apii kishoya·kaminini, eka mina taka nini ka-otacikey eka mina otashikeya·niya, imaa ota tepew kayshicaka catpiyani. Eka, eka wo'e ciishise, ka ya cipiminisahikate kaishipakose taka pa ka tahikeyi mina piko kana'e cike'i, eka, eka mina picipoi kayacikate ciapatanini, eka kecina ka ya onacikeyi na cinanakataye cikateki, eka ciya nacikate kayshi anamaniya kinoshe mina piko kotakiya pimatsoyi na kakicine taka ki. Eka onacikeyi na e-cihiye makano eka osat cinishonacitocikateni kinoshe·otashikeyi iniya.

### Kamakiyakanoya mina Kanishonaciyakanoya Kinoshe imaa neke Katashikeya wo'e· Miikanakeyi Oci

Eka nipika neke katananokinaniya maa nicinaka cimakiyakanoya mina cinishonaciyakano kinoshe osat kiciotapana mina apacicikana kayapataki nipika. Eka wo'e eka ciishise, nipi ci-otapinikate mi ko ka ya cinanakacicikate eka mi ko kinoshe cika paka·hakanoya, eka oke niya kaishinakacitoya. anokinakana e-naa okaotapinaa mina paka ci-atay asaa kinoshe ama ye matanokinaniya. eka onacikeyi na ka ya apataki, napi paki taa·nacikania, mina piko na ta acinayi omaa citananokinaniya.

### Kayaciseki Kinoshe Katashikeya Apii Keko Kayapacicikateki Meka Kapimi Mikanakaniya imaa Ashokanatiko Kayshi'asakanoya

Eka meka kapimi anokinania omaa ka-oci'aso kaniya napi mi tahi kekona taayaa no nipika, toka maa ci'a nahikoya kinoshe mina ci-aciseni katashikeya. Eka ahi ta-ocikike taka ani miniko kekona ke-ayanike imaa katashikeya eka ani mina miniko kepimisenike. Eka oke niya kekona ma koshi na ta ta-ocinitai kino na ta apii ci-acoseni kinoshe katashikeya. Eka, eka wo'e ciishise, ka ya kekona cinanakacicikateki mina ka ya anokii kayshipakose taka ci-apata. Eka onacikey na tay cihie makano, na ta kaye acinai cipimanokate.

## Kayepiko a Nacikey na eka miinawaa Onacikey na

### Kayaciseki Kinoshe Katashikeya Apii Eha Ashokanatiko Kayasimakanoni

Eka nanaka ishinaka imaa kayshinihpiya, ati mina ki kayaa-ya, eka mina caka katpiyaa kayshikishici'ya mina imaa kayshipimiciya eka maa oke niya kicine taka no citaka niniki kinoshe katashikeya. Eka ki pi apii anokinaniya na ta apii ta-ocimayakiciya, mina kekona ci-ani mishinatiki eka cimayakise kaishi pimiciya, eka ami'e apii kina ka cipimiseki kekoona osat ashokanatiko kakiasakanoya. Eka ashokanatiko kaye tamayakiseni apatisiya tepew ota kayshiciya. Eka, eka wo'e ciishise, ka-ya onacikey na ci'apataki eka mina ci-acose neka kayapacitoyaa kinoshe eka mina mi tahi ci'a nacikate kayshipimiciya. Eka oke niya ashokanatiko onasakanoya, na ta kaye taishiseni cinaa-cikateni oke niya kinoshe katashikeya, imaa ota tepew mayat katananokinaniya. Eka oke niya napi paki tayaciseya no eka kay taa nacikatesi kinishe otashikey niya. Eka imaa tashini kay ociyaso kaniya, a nacike'i na kina ka tapimisia-no eka kai takimininate-sinoya. eka omaa acinai ka-oci-aso kaniya, a nacikey na tapimiseya noya meka ateki aso kay na panima piko otapinikateki kaicikate.

### Kayaciseki Kinoshe Katashikeya Imaa Neke Nipika Mayat Katanatakeya

Eka apii kamayakise imaa nipika ami'e apii eishiseni e-a nacikateni kinoshe katashikeya, mina ka-otacikeya eka kaynatakeya. Eka mikanakey na ta kaye okaa naye paha kayshiciya nini, mina ci-ocisakicia nini mina kayapitakaminini eka katashikeya. Eka onacikey na ka ya piminisahikateki kai taa nacikateya sino kayshiciya mina neka napi paki kekona taa nacikateya no.

### Kayaciseki Kinoshe Ka-ocipimatisoya, Ka-ocinitay Kiya Osat Oke Niya Ashokanatiko

Eka oke niya ashokanatiko kayapataki na ta apii okakipako kakonaa kinoshe eka cikinatakeya otashikey niya. Eka, eka wo'e ciishise, tayshinakoyakanoya ashokanatiko cimakii panese'a kinoshe keyshipimatikeya. Eka oke niya onacikey na apacicikateki, napi paki kenoshe okaa nahikonaa.

### Kayaciseki Kinoshe Katashikeya Toka Kapakitinamotamoya Mina Kekona Kapia-siki

Eka mikanakei napi mi tahi kekona ta-oci-ayaa no pakitinamoy ni mina kapimasiki kekona, eka kaye cia-nacikemakaki nipika mina kinoshe katashikeya. Eka eka wo'e ciishise, ka ya a-e-nacikey cika yatinikate mina cianokikacikate. Eka wo'e a-e nacikey, cikanaa pamakanoya kaye otapana kayapacisia, mina piko cianokate eka mi tahi kekona ciinakoteki nipika meka kaye kakicinoti. Eka wo'e tocikate maa ka ya takaye cikate no kinoshe katashikeya mina ka ya ciinakami nipi.

### Baashkisikey Okamakihikonaa mina Cinisikoya Kinoshe

Eka naniyahi nipika kinoshe okamakihikonaa kapakisikaniya nini apii kanikahkamikiseni ami'e ni kemakihikoya mina kinisikoya osat esokanesini eka mina osat ekipeshinakosiya. Eka, eka wo'e ciishise, tapakisikaniya eta ki pi osat mishaki kekona toka kiciasini. Eka mina pakisikey mina ayamihitoy okimay a e nacikey cioshickate eka kecina cipiminisahikate. eka oke niya onacikey na ahi kaye tapakose taka eka osat cikicinanakahmikise eka mina eka mi tahi cikicipakisikaniya, tapi ko i'e kinoshii pimocikey eka kicikamii kanata otanacikey niya kaynate ci-apatani, eka osat cia nahikanoya kinoshe.

## Kayepiko a Nacikey na eka miinawaa Onacikey na

**Kayaciseki Kinoshe Katashikeya  
Opimacihoi Niya Eka Ka-ocinitai-kihitoya  
Mi ko Ka-ya Cikanaa Pacikateni Eka Mi  
tahi Ci'a Nahakanoa'**

Eka wo'e mikanakey ahi tashikey na kapeshinaka no na ta kaye anokinakana ta-ocishaa cia tai ka ke picikeya. Maa mi tahi taka ke picikaniya, sako, wo'e ka-ocishise apii kamikanaa. eka mina paka kinoshe mina a-e yashisha tapitakonakanoya na ta tapitakoshinia eka akosoy na okatakotonaa. eka kecina onacikey na ciayaki, toka acinay ciotapinikateki anokii apacicikana mina cionacikateki onashie'i'na anokinakana kepiminishahamoya, mi ko cionacikateki oke niya ke'a nahiko'a kinoshe.

**Kayaciseki Kinoshe Katashikeya Toka  
Ka-ocipimatisoya Apii Kaka-Napiseniki  
Picipoa po Mina Kotakiya Kekona**

Eka apii picipoya po kaka napiseki maa takici macakamicikemaka eka apii cimacitotakoya kinishe eka kicipimacihoya eka mina cikinitai kihitoya. Eka, eka wo'e ciishise, ka ya cika-yacikicate mina cianokikacikate wo'e kiciishisey mina kanocikei a e nacikey. Eka wo'e a e nacikey cianimocikate ani keyshikanaa pacikateki kaka napiseki picipoya po eka mina ai-ya ka ya ciki kihkinohamaa kanoya ketotamoya. Eka ka ya a-e nacikey taka, maa piko paki tatocikemaka ki pi picipoa po sikiseki na ta ka-napiseki.

## Kekona Ka-ocimacikemakaki

Eka ki pi ka ya onacikey na apataki, eka mina oke niya kekona na ta macitotae-makaki toka apii kina ka miikana apacicikate ami'e keishise mi ko ka ya cipiminanakacicikania, mina piko cionacikateki kekona kay macicikemakaki omaa kaishipimatamoo miikana. Eka wo'e miikanakei taa-nacikemaka eha kinoshe otashikei nia mina piko wo'e nipi kay-shitaka eka mina ami'omaa ke-ocikike taka ani keyapitakamaninike i ka miikanakaniya. Eka kinoshe ka-ocipimacihoya mina ka-ocinitai-kihitoa kaye mi tahi taa nacikateni osat apii mishi ai ya ciapacitoya wo'e mikanani. Eka ami'e ka-ocikicine taka ki onacikey na mina onashi'e i na cionateki mina cianokikacikateki mi ko ka-ya cikana'e cikateni kinoshe katashikeya.

## Nanaka a Nacikey na

Eka nanaka kekona ka-oshicikateki, ahi kaye tashikey mikanakey (mamaw) kaycikate, maa nicinaka cia nacikateni oke niya kinoshe katashikeya osat apii kaye kaociacicia nini katashikeya ahi ota katocikemakaki aso-i-kai-nai naita ashokanatiko. Eka oke nia a nacikeya na maa mi tahi taa naseya kinoshe katashikeya, mina anokii, mina ka-otacikeya, mina ahkini kaocimayakinakanini ima nanew. Eka panima takikeytaka ani keishinaka-ninike oke niya a nacikey na eka ani mina miniko kepimanokinaniya ninike kai mikanakania- mina kai ociaso kania, ki pi kaye acinai- na ta kina ka kiyapataninia ke aso kai na.

Eka, eka wo'e ciishise, pinama kakina anokii na takanaa pacikatey no mina onacikey na citaka-ki, imaa ota kai ociaso kaniya nipika, mina kaishimetise neka mina ka ya aki cipimi nanakacicikate. Eka oke niya onacikei na ka ya tayapacicikateya no mina cipiminishahikateki pakose cikey-na, toka ima nakocikei kayshitaka.



## Awashime na kiwiikikentan?

Giishpin nawaj geyaabi gegoo wii-gikendamang, weweni gidaa-agindaan ji-gikendaman Aaniin Gemeshkojishkaag / Gidakiiminaang Mazina'igan.

### Kekanonach Wiintamakewinan

Kinantomiko ima cishayan akwaaahkiink tashiikewinik miikana kapimanokiitamowach anapii piko wiikakweteyan kayema wiipakitinaman ikitowin.

Piiwapikonk: [eaisinput@martenfallsaccessroad.ca](mailto:eaisinput@martenfallsaccessroad.ca)

Kitowinik: 1-800-764-9114

Piiwapik: [eais.martenfallsaccessroad.ca](http://eais.martenfallsaccessroad.ca)

